

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 21 juni 2012

MEDITATIE

Door de Geest Gods geleid

De apostelen predikten de kenmerken van het genadeleven. Wij weten dat uit hun brieven. Niet als grond van zaligworden predikten zij de kenmerken, maar als toetssteen van ware en valse genade. In het woord van onze overdenking vindt ge nu zo'n treffend kenmerk. Paulus spreekt over de Persoon, het werk en de vruchten van de Geest van Pinksteren.

Dan legt hij de toetssteen aan en schrijft: "zovelen als er door de Geest Gods geleid worden". Zie, daar hebt ge hen. Die zijn kinderen Gods. Wat is dat nu, lezers: door de Geest Gods geleid te worden?

Het is in de eerste plaats een geleid worden in al de waarheid.

Wij lezen in Johannes 16:13: 'Maar wanneer Die zal gekomen zijn, namelijk de Geest der waarheid, Hij zal u in al de waarheid leiden'. Elk mens heeft een leidsman. Van nature wandelen wij gewillig aan de leiband van de vader der leugenen. Wij willen gaarne bedrogen zijn. Wij schuwen en haten een ontdekkende prediking, omdat

Want zovelen als er door de Geest Gods geleid worden, die zijn kinderen Gods.

Romeinen 8:14

wij de zonde beminnen. Wij mijden Gods volk. De leugengeest heeft ons verstand verduisterd, onze zinnen verkeerd, onze wil verdorven en onze ogen verblind. Komt nu de Geest Gods een mens bekeren, dan gaat Hij hem leiden in de waarheid. Hij krijgt lust aan ontdekkend licht. Hij begeert een eerlijke prediking van recht en genade. Hij gaat vragen om waarheid in het binnenste.

Vroeger walgde hij van Gods geboden en beminde hij de zonde en zichzelf, nu heeft hij van zichzelf en van de zonde een walging en bemint Gods geboden. Zo leidt de Geest Gods in al de waarheid.

Door de Geest Gods geleid te worden is in de tweede plaats: **uit** het diensthuis der zonde te worden geleid, zoals

de kinderen Israëls uit Egypte werden geleid.

Doet de Geest dat, dan doet Hij dat als de Geest der dienstbaarheid uit vreeze. De eerste tijd der bekering gaat veelal gepaard met schrik in de consciëntie, vrees voor God, ontzetting voor de dood. De Geest leidt Zijn volk langs de Sinai naar Kanaän. Daar wordt ook de brug naar de wereld opgehaald, daar krijgt de zonde de scheidbrief.

Maar de Geest Gods leidt Zijn volk ook verder. Als de Geest Gods en de Geest der dienstbaarheid stelt Hij ons voor de Wet, maar als de Geest van Christus ontsluit Hij het Evangelie voor het benauwde hart. Daar leidt die Geest de zondaar in het dal van Achor en opent hem daar een deur der hoop.

O, die onnaspeurlijke en zoete, verborgen en bovennatuurlijke Geestesleidingen, die de verloren, doemwaardige, zichzelf verfoeiende en nooddriftige zondaar tot de Heere Jezus leiden!

Dat dierbare plaatsmakende werk voor Christus, die weg van ontleding en ontbloting, dat stervende leven! In die weg gaat de Man van smarten een gestalte krijgen in het hart van Sions kinderen. Maar er is één zaak zo onmisbaar nodig, om aan Zijn voeten te worden gebracht: wij moeten door de Geest worden geleid, anders zullen wij die plaats nooit innemen.

Zovelen als er door de Geest Gods geleid worden: Die zijn het, die zijn kinderen Gods.

Kom, lezers, kent ge iets van dat geleid worden door de Geest Gods? Kent ge iets van die zoete, krachtige en ook wondervolle, bovennatuurlijke werkingen in uw ziel, die u deden walgen van uzelf en van uw zonden, die u een brandende begeerte gaven naar waarheid in uw binnenste, waar het voorheen enkel leugen was; kent ge iets van dat stervende leven, waarin het met ons zo ontzettend laag afloopt, zo laag, als wij nooit hadden gedacht, maar waarin die gezegende Borg en Middelaar ook zo onzegbaar gepast, onmisbaar, dierbaar en noodzakelijk wordt voor onze hongerige en dorstende ziel, die naar de vrede haakt?

Inhoud

- 1 Door de Geest Gods geleid
- 2 De les van de Vroege kerk (1)
- 3 Een psalm, een lied: Psalm 73 (25)
- 4 Brieven over jongeren (4)
- 5 Kerkelijk jaarboek 2012
- 6 Het spreken van de Geest (3)
- 7 Even maar...
- 8 Boekennieuws
- 9 Kerknieuws
- 10 Berichten
- 11 Kerkdiensten

90e jaargang

Nr. **38**

Zie, dat is door de Geest Gods geleid worden. Houdt dan maar moed, neergebogen zielen, die Geest zal u nog leiden aan de waterbeken, in een rechte weg, waarin ge u niet stoten zult.

Vraagt maar veel, al naar dat uw staat

voor de eeuwigheid is, hetzij om de ontdekkende, wederbarende en levendmakende werking, hetzij om de verzegelende en verzekerende werking van die dierbare Pinkstergeest.

Capelle a/d IJssel, ds. A. Moerkerken

ontwikkelde zich een christelijke cultuur.

Cultuur en religie beïnvloedden elkaar. In de Middeleeuwen leken zij bijna identiek. Het woord cultuur, zoals hier gebruikt, duidt in grote lijnen op de levensstijl van de samenleving. Het christelijke was in de Middeleeuwen overigens vaak slechts een vernis. De cultuurhistoricus J. Huizinga beschreef echter hoe de middeleeuwse gedachtewereld toch was doortrokken van geloofsvoorstellingen.

In de nieuwere tijd bleek zelfs sprake van bevoorrechtiging van christenen. Bijvoorbeeld via overheidssubsidies. Overigens is het beleid hieromtrent in elk land verschillend. Nederland is relatief royaal richting christenen.

1

De les van de Vroege kerk

Vervolging, erkenning en afbraak

Alles veranderde tijdens de viering van het Pinksterfeest in Jeruzalem. De "middelmuur des afscheidsels" werd gebroken (Ef. 2:14). Het heil was niet langer beperkt tot de Joden. Paulus schreef later: 'Door hun val is de zaligheid de heidenen geworden, om hen tot jaloersheid te verwekken' (Rom. 11:11). Petrus zei: 'Dit is het, wat gesproken is door de profeet Joël: En het zal zijn in de laatste dagen, (zegt God) Ik zal uitstorten van Mijn Geest op alle vlees' (Hand. 2:16,17). In vijf artikelen willen we bezien hoe christenen stonden in de cultuur van hun dagen. En kunnen wij daar, anno 2012, iets van leren?

Toen Ignatius gearresteerd werd, moet hij hebben gezegd: 'Laat vuur en kruis, laat wilde dieren, laat verscheuring van mijn ledematen, verbrijzeling van het lichaam en alle boosheid des duivels over mij komen. Het zij zo, indien ik Jezus maar mag hebben'. Hij werd vervolgd en gedood rond het jaar 118. Hij was één van de velen.

Decennia eerder had de apostel Paulus reeds het scenario geschreven van het christelijk leven. Hij vertelde Timothéüs dat degene die Christus volgt en godzalig wil leven, moet rekenen op vervolging (2 Tim. 3:12). Diaken Stefanus ervoer het aan den lijve. Carrière maken, rijkdom vergaren, was er voor een christen in de eerste eeuwen meestal niet bij. Ook Ignatius werd vervolgd. Maar er kwam verandering.

Erkenning

De Romeinen erkenden in 313 het christelijk geloof als geoorloofde godsdienst, hoewel er in de jaren 322-324 opnieuw christenen vielen als slachtoffer van acties tegen de kerk. De erkenning had misschien iets van een antwoord op de snelle groei van het christendom, waardoor het een belangrijke politieke macht was geworden. Volgens sommigen was de godsdienstpolitiek van Constantijn I

na het concilie van Nicea vooral geïnspireerd door zijn verlangen naar orde en rust.

Er was ook sprake van vroege christianisering van de oostelijke sector van het Romeinse domein. Er kwamen in het jaar 325 bijvoorbeeld al 23 bisschoppen uit het Syrisch sprekende gebied naar het concilie van Nicea. Van lieverlee kreeg het christelijk geloof ook invloed in West-Europa. Christenen kregen, globaal gesproken, een veiliger positie. Zij konden bezit verwerven. In de loop der eeuwen verrezen prachtige kerken. Er

Teloorgang

Inmiddels gaat het christelijk karakter van de West-Europese cultuur steeds meer teloor. Het staat op z'n minst ter discussie. De theoloog H. Bakker schreef: 'Wij zien ons geconfronteerd met een tijdgeest die pluralistisch is, intolerant in zijn tolerant-zijn, en die teruggrijpt op een voor-christelijk heidendom dat Nietzsche in vervoring zou brengen. Het christendom dreigt daar soms voor te bezwijken'.

Kerken vergrijzen. Het postmoderne gezin heeft een emotioneel en instabiel karakter. Digitalisering werkt ontsocialisering in de hand. Kinderen tonen zich wars van betutteling en maken zelf de dienst uit. Gezinnen vallen uiteen door echtscheiding. Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek werden in 2010 nog 75.399 huwelijken gesloten. Maar het aantal echtscheidingen in datzelfde jaar bedroeg 32.544.

Van lieverlee kreeg het christelijk geloof ook invloed in West-Europa.

Hedonisme is de belevingscultuur van deze tijd: vragen naar genot, geluk, nut, plezier, glitter en seks staan centraal. HP/De Tijd publiceerde halverwege de jaren '90 van de vorige eeuw een zomernummer met als motto: "Geniet!, adieu calvinisme, hallo hedonisme". Politici verzetten zich bij het presenteren van het regeerakkoord 2007 tegen het als betuttelend ervaren optreden van het kabinet. Journalisten maakten zich nijdig over "kretologie als 'normen en waarden' en 'fatsoen moet je doen'."

Drie aandachtspunten

Hoe dienen christenen zich in die nieuwe context te gedragen? Durven jonge en oude mensen die in de kerk hun geloof beleden, ook vandaag nog woorden in de mond te nemen, zoals Ignatius die in het begin van dit artikel uitsprak? Zijn wij daartoe bereid, zelfs als dat consequenties heeft voor maatschappelijke status, bezit

De Romeinen erkennen in 313 het christelijk geloof als geoorloofde godsdienst, hoewel er in de jaren 322-324 opnieuw christenen vielen als slachtoffer van acties tegen de kerk.

en welvaart? Zijn wij in staat materiële achteruitgang en de noodzaak van financiële offers te accepteren? Kunnen wij iets leren van het kleur bekennen van menig lid van de vroege kerk in de cultuur van die tijd? Van mensen zoals Ignatius?

Aan de hand van drie aandachtspunten willen we op die vragen ingaan. Eerst kijken we naar de cultuur waarbinnen de vroege kerk leefde. Hoe zag de samenleving eruit? Er blijkt sprake van parallellen tussen die oude heidense cultuur en het heden. Vervolgens bezien we de positie van kerk en christenen binnen die cultuur waarin de vroeg-christelijke kerk zich bevond. En ten slotte zien we de vraag onder ogen wat christenen in de actuele, postmoderne cultuur kunnen leren van het functioneren van de kerk binnen de cultuur van het Romeinse rijk.

(wordt vervolgd)

EEN PSALM, EEN LIED

25

Psalm 73

'Bezwijkt mijn vlees en mijn hart, zo is God de Rotssteen mijns harten en mijn Deel in eeuwigheid'

Psalm 73:26

De dichter van deze Psalm is Asaf. De vragen die hij heeft zijn heel menselijk. Als hij rondom zich kijkt, begrijpt hij het niet meer. De goddelozen hebben voorspoed en hij heeft veel tegenspoed. Hoe kan dit nu? Mensen die de Heere niet dienen, hebben een goed leven en mensen die Heere wel dienen, hebben allerlei zorgen en verdriet. Als de dichter dit overdenkt, komt hij er niet meer uit. De raadsels stapelen zich op. Ouderen en jongeren kunnen zo tobben over de vragen van het leven. We moeten echter bedenken wat de oorzaak is van alle krommingen in het levenslot. We hebben God verlaten in het paradijs. Ook moeten wij niet vergeten dat de voorspoed van de goddelozen alleen maar de buitenkant is die wij zien. Achter de buitenkant van vreugde schuilt ook vaak veel leed.

Asaf mag echter verder zien. De regering van de Heere is wijs. Deze regering strekt de goddelozen tot overtuiging en verderf. Gods regering is echter altijd ten goede van degenen die de Heere mogen vrezen. Opdat zij geleid worden in moeilijke wegen tot Gods genade en de gemeenschap met God. Dan hebben de omstandigheden niet het laatste woord. De Heere blijft over en dan is het goed.

Als de dichter dit ziet, mag hij door het geloof verder zien. De bovenstaande tekst getuigt ervan. Vlees en hart zijn lichaam en ziel. Het moet maar bezwijken. Dan wankelt alles, uitwendig en inwendig. Maar al zou dit zo zijn, dan is dit toch niet het laatste. Gó d wordt gezien en gekend als een Rotssteen.

Lezer, zou je er niet jaloers op worden? Dan mag je alle vragen laten rusten en zien op de onwankelbare God Die het nooit verkeerd doet. Ook mag Asaf nog zeggen dat de Heere zijn Deel is. Hij gebruikt hier het beeld van een vader die aan zijn kinderen delen geeft. De Heere geeft Zichzelf als een Deel aan een volk in de raadsels van het leven. Dit Geschenk blijft in der eeuwigheid, zo staat het in deze tekst.

De Heere geve in alle vragen van het leven dit uitzicht door het geloof. Meer hebben we niet nodig. Dan mag ervaren worden het eigendom te zijn van een Ander (Heidelbergse Catechismus, vraag 1).

Poortugaal, ds. C. Neele

Beste vriend, geachte broeder,

Inderdaad, jongeren zien meestal niet zoveel van het echte leven. Laat ik daar wat op voortborduren en proberen onze jongeren op dit punt te begrijpen.

Jonge mensen zoeken nog altijd geluk, net als altijd, en net als iedereen. Jonge mensen zoeken het geluk met groot enthousiasme en jonge energie. Ze zoeken afwisseling, leuke dingen, prettige ervaringen, intens contact, warmte, voldoening, vriendschap. Om dat geluk te zoeken willen ze vrij zijn en liefst onbeperkt hun gang kunnen gaan. Wat vinden we daarvan? Wel, op zich is er niets verkeerd mee om gelukkig te willen zijn. We zijn geschapen om gelukkig te zijn, maar dan wel in God, terwijl het probleem is dat ook jonge mensen per definitie hun geluk zonder God en buiten God om zoeken. Kinderen en jonge mensen zoeken hun geluk dus op de verkeerde plek.

Het hart van christelijke opvoeding is dan ook om jonge mensen te laten zien wat het ware geluk is en waar dat is te krijgen. Ze moeten gestuurd worden in de richting van het ware geluk. We slaan de plank mis als we regels en wetten, gewoonten, de leer, de tradities koud aanleren. Hoewel een aantal kinderen zich prima voelt bij regels en duidelijkheid en niet meer nodig lijken te hebben, is ook voor hen zo'n opvoeding niet je ware. Het mooiste is (dat geve de Heere) als jonge mensen zien hoe gezegend hun ouders zijn, als ze niet alleen hun (geestelijke) droefheid, maar ook hun geestelijke blijdschap opmerken. Wat zou er menselijkerwijs meer invloed kunnen hebben dan een ouder die de Heere met blijdschap mag dienen? Juist die blijdschap, het zichtbaar verlangen, de ernst, trekken.

Misschien dat iemand zegt dat het ons meer om de ere Gods moet gaan dan om geestelijke blijdschap. Dat is echter maar de vraag. Het zoeken van Gods eer is precies hetzelfde als onze blijdschap in de Heere zoeken. De Heere wordt hoog vereerd als arme zondaren hun ziel en zaligheid alleen in Hem zoeken.

Het omgekeerde is ook waar. Het enthousiasme van ouders is ook aanstekelijk als het gaat over zondige of aardse dingen. Enthousiasme over sport en spel zet kinderen op het verkeerde been. Met andere woorden: hoe blijer ouders zijn, hoe meer hij of zij het kind op dat moment beïnvloedt. Niet alleen de aanwezigheid, ook de afwezigheid van blijdschap, liefde, verlangen geeft ook een boodschap af. De kinderen merken hoe ouders naar de kerk gaan, of ze er zelf zin in hebben of niet. Jonge mensen horen in het gebed of je het meent en je je

zaligheid en blijdschap bij de Heere zoekt of niet. Laten we het dus met onze kinderen niet alleen hebben over wat wel en niet mag, maar hen proberen in te winnen. Mij is gevraagd concreet te zijn. Daarom hier wat voorbeelden.

'Martin, jongen, ik gun je meer dan de wereld.'

'Eline, ik wens je de droefheid naar God toe, maar ook de onuitsprekelijke en heerlijke vreugde.' *'Nick, het gaat me er niet alleen maar om dat je je netjes gedraagt, ik bid dat je in God verzadiging van vreugde mag ontvangen.'*

Het is natuurlijk niet alleen de vreugde die het doet. Ook het op zoek zijn naar ware blijdschap, eerbied, droefheid over de zonde zijn belangrijk. Om op het laatste wat verder in te gaan. Droefheid over de zonde betekent dat iemand zijn blijdschap zoekt in God en Zijn gunst. Het laat zien waar het geluk wel en niet te vinden is. Wat een krachtige boodschap als kinderen die droefheid bij hun ouders merken.

Waarover moet je het hebben met je kinderen? Over teksten die troosten, over Gods geboden? Ik hoop dat dat kan, ja. Maar laten we nog wat verder gaan. Het gaat ten diepste over God zelf, toch? Kunnen we niet met eerbied wat over Hem zeggen, over Zijn heerlijke eigenschappen? Hij is de Almachtige, de alwijze God. Dat moet niet alleen op de kleuterschool verteld worden, maar ook als de kinderen ouder worden. Ons doel moet zijn dat ze naar God gaan hongeren of om met Psalm 78 te spreken dat ze hun hoop op God zouden stellen.

Breng God ter sprake naar aanleiding van de catechisatieles waar we naar gevraagd hebben, of als ze het bijbelverhaal van school terugvertellen. Hopelijk merken kinderen waarom we God en Christus hoogachten. Wat een wonder als ze merken dat voor hun vader Jezus de enige hoop is en voor hun moeder Sions betalende Borg!

Welke goede boeken we over opvoeding ook lezen, als we niet laten merken dat het ons ten diepste om God gaat, breken we ons werk met eigen handen weer af. Kortom ouders, laten we de Heere zoeken en niet slechts krampachtig onze kinderen in het spoor willen houden. Wat is de kracht van een christelijke opvoeding als we zelf nauwelijks in die dingen geloven? Een vorm van godzaligheid en de kracht ervan verloochend? Wat willen we eigenlijk? Willen we dat onze kinderen braaf en vroom leven, zodat wij geen moeite met ze hebben en kunnen laten zien wat voor goede ouders wij zijn?

Chilliwick, ds. P. van Ruitenburg

Kerkelijk jaarboek 2012

Begin juni verscheen het Kerkelijk Jaarboek Gereformeerde Gemeenten 2012. Het bevat, zoals we dat al vele jaren gewend zijn, relevante informatie over onze plaatselijke gemeenten, onze kerkelijke organisatie, zoals de indeling in classes, Particuliere Synodes, de door de Generale Synode ingestelde deputaatschappen en de landelijke bonden en verenigingen.

Ook de aan onze gemeenten gerelateerde organisaties op het gebied van onderwijs, zorg voor ouderen en mensen met een beperking, alsmede andere maatschappelijke instellingen die van belang zijn voor onze gemeenten en die naar Schrift en belijdenis handelen, ontbreken niet. In dit verband wijs ik ook graag op hetgeen is opgenomen over giften, schenkingen en testamentaire beschikkingen. In een tijd waarin de overheid steeds minder gelden beschikbaar stelt, ook aan onder ons van belang zijnde organisaties, is het gebruik maken van verschillende fiscale mogelijkheden zeker het overwegen waard. Zo steunt de overheid indirect deze organisaties. Er zit een lichte groei in het ledenaantal (+413), met name door geboorten. Het aantal jongeren dat openbare belijdenis des geloofs heeft afgelegd bedroeg 1431. In deze tijd een verblijvende zaak. Aangrijpend is het dat 363 (doop)leden zich onttrokken aan onze gemeenten zonder zich bij een andere kerk aan te sluiten. En ook de overgang naar andere kerkgenootschappen waar geen Schriftuurlijke prediking wordt gebracht geeft droefheid. Ds. P. Mulder schrijft in het Jaaroverzicht 2011: "Pijnlijk is de werkelijkheid (van kerkverlating) van nabij mee te maken. De Heere verlene gebed, ook voor weggedwaalde zonen en dochters. Hij kan immers terugkeer bewerken". Ds. P. Mulder benadrukt in het Jaaroverzicht het belang van het histo-

risch geloof. Het is een begrip dat onder ons volkomen duidelijk is. Ds. Hellenbroek geeft in zijn catechisatieboekje aan dat er vierderlei geloof is, waaronder het historisch geloof. Dat is een blote toestemming aan een gekende waarheid. Niet meer en niet minder. Ds. Hellenbroek geeft daarbij duidelijk aan dat dit geloof nodig is, maar niet genoeg. Hij verwijst daarbij naar Jacobus 2:19. Ik denk ook aan vraag en antwoord 21 van onze Heidelbergse Catechismus. "Een waar geloof is niet alleen een stellig weten of kennis waardoor ik ALLES voor waarachtig houd dat ons God in Zijn Woord geopenbaard heeft, maar ook een vast vertrouwen... enz.". Alles! Niet alleen alles inzake geloof en bekering, maar ook inzake de schepping van de hemel en de aarde. Ook wat de Heere aangeeft over de vrouw in het ambt, etc. Want wie begint te tornen aan deze zaken, houdt geen Bijbel meer over. We hebben daar in andere kerkgenootschappen voorbeelden genoeg van gezien. Wat mij bij het doorlezen van het Jaarboek opviel is het feit dat er zo veel grote gemeenten vacant zijn. Van de 40 gemeenten met meer dan duizend (doop)leden zijn er 10 vacant, soms al jaren. Ik noem de vijf grootste: 's-Gravenpolder (1910), Opheusden (1841), Kampen (1591), Tricht-Geldermalsen (1540) en Kapelle-Biezeling (1519). Ook telde ik 22 gemeenten met 100 of minder leden. En zolang de ambten vervuld kunnen worden, heeft een gemeente naar onze Dordtse Kerkorde reden van bestaan. Daarbij zullen we wel moeten bedenken dat één ouderling en één diaken geen kerkenraad vormen. Soms is samengaan met een naburige gemeente voor het functioneren van een gemeente een betere oplossing dan blijven bestaan in een zeer kleine omvang. Dat doet zeker pijn en moet zorgvuldig gebeuren. Een voorbeeld daarvan vond plaats in 2011. De gemeenten Andijk en Enkhuizen gaan vanaf 1 januari 2012 samen. Het aantal dienstdoende predikanten nam af met drie tot 55, terwijl het

aantal emerituspredikanten met één toenam tot 18. Er zijn 102 vacante gemeenten waarvan het merendeel een predikant of kandidaat beroept. Bezien we de leeftijd van onze predikanten, dan is 30% van onze predikanten ouder dan 60 jaar. 21 predikanten zijn jonger dan 50 jaar. Het geeft aan hoe groot de nood van het predikantente-kort is. Laat de nood van de vele lege kansels toch brengen tot het aanroepen van de Heere. Het ontbreken van een dienaar van het Goddelijke Woord worde toch niet als gewoon gevoeld. Wat een Kerkelijk Jaarboek niet aangeeft, is het werk van God de Heilige Geest. Door al het menselijke heen zal die Geest Zijn arbeid voortzetten in de harten van ouderen en jongeren. Christus sprak tot Zijn discipelen en daarmee ook tot ons "Die zal Mij verheerlijken; want Hij zal het uit het Mijne nemen en u verkondigen".

Houten,

J.H. Doeven

Het Kerkelijk Jaarboek 2012 is verkrijgbaar bij het Kerkelijk Bureau van de Gereformeerde Gemeenten, Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden en bij de onder ons bekende boekhandelaren. De prijs bedraagt € 10,-

EVEN

Even naar huis
en even naar de zaak
Even een krant
en even wat vermaak
Even op reis
en even naar de kerk
Even naar bed
en even aan het werk
En, hebt u daar
wel eens op gelet?
Men doet voor 't eten
vaak 'even' een gebed
't Is in onze tijd alles maar even
Men rept zich voort met haast
Men kan immers
maar even leven
Maar na dit leven
volgt een lange eeuwigheid
Bent u daar met hart en ziel
op voorbereid?

(bron onbekend)

Het spreken van de Geest

In het tweede artikel hoorden we Lukas iets vertellen over de uitzending van Paulus. Samen met Barnabas werden zij uitgezonden door de Heilige Geest. De reis gaat beginnen. Te voet, met het schip. Naar Cyprus, naar Perge, totdat ze aankomen in Antiochië (in Pisidië).

Lukas doet - in Handelingen 13 - uitgebreid verslag van Paulus' indringende preek in de synagoge van Antiochië. Gods leiding met Israël, koning David, de belofte van de man naar Gods hart, Johannes de Doper, heel de geschiedenis passeert in vogelvucht en eindigt bij... Christus. Een preek die niet eindigt bij Christus is namelijk geen preek. Leest u die preek van Paulus nog maar eens rustig voor uzelf na: Het woord der zaligheid is tot u gezonden. Maar het vleesgeworden Woord hebt u aan het kruis gehecht en gedood. Maar God! God heeft Hem uit de doden opgewekt. Hij leeft. Door de wet van Mozes kunt u niet gerechtvaardigd worden, alleen door het geloof in Christus. Door Deze wordt u, Israël, vergeving van zonden verkondigd. Maar zo u Hem veracht, u zult het oordeel dragen. Zo is het nog. God verkondigt vrede, God stuurt het woord der zaligheid. Naar vijanden, naar mensen die bloed aan hun handen hebben. De Gekruisigde wordt ook u, zondag aan zondag gepredikt. In Hem is verzoening voor vijanden. Maar wees gewaarschuwd, u die Hem veracht!

Het Woord wordt gezegend. De volgende zondag loopt heel de stad uit. Maar dat valt niet in goede aarde. Jaloezie, wat maakt het ook in het kerkelijke leven soms veel kapot. Tegenspreken en lasteren is het gevolg. Maar dat stopt de mond van de dienaren van het Evangelie niet. Ze weten het, een dienstknecht is niet meer dan zijn heer.

Ze blijven echter niet op die plaats, die vol is van verzet. Ze keren zich tot de heidenen. En zij geloven. 'Er geloofden er zo velen als er geordineerd waren tot het eeuwige leven' (vers 48). Zij, en zij alleen. Zij, en zij allemaal.

Er wordt er niet één gemist. Het welbehagen des Heeren gaat gelukkig voort. Het is door niemand tegen te houden. Het Woord des Heeren wordt door het gehele land uitgebreid, schrijft Lukas.

Wat een troost is dit, ook voor zendingswerkers. Ten diepste is het de stem van de Geest, die hier fluistert, midden in de strijd van de jonge kerk en in het leven van Paulus en Barnabas: 'Er geloofden er zo velen als er

God verkondigt vrede, God stuurt het woord der zaligheid. Naar vijanden, naar mensen die bloed aan hun handen hebben. De Gekruisigde wordt ook u, zondag aan zondag gepredikt.

geordineerd waren tot het eeuwige leven'. Je mag werken in Guinee maar... is er wel vrucht? Je werkt als evangelist in Ecuador, maar... het aantal bezoekers van de samenkomst loopt terug... En je zucht. Heere, wat nu? Dit is echt een woord van bemoediging en troost: 'Er geloofden er zo velen als er

geordineerd waren tot het eeuwige leven'.

Als dat er duizend zijn in de krottenwijk waarin je werkt, zal zelfs de laatste worden toegebracht. Als dat er één is, zal ook die komen! Als dat je van huis weggelopen kind is, als dat je onkerkelijke kleinkinderen zijn, dan zullen ze komen. Omdat het werk van de Héére is! Deze tekst, die zo gemakkelijk misbruikt wordt voor een slap excuus of voor scherpe kritiek, geeft ons zoveel stof tot bidden, tot worstelen, om de zielen van onze onbereikte medemens, om de zielen van onze kinderen en kleinkinderen. Als God gaat werken, wie zal het dan keren?

Wat een troost voor Paulus en Barnabas, midden in een moeilijke tijd. Want de zaak gaat erom spannen. Eerst was er laster. Nu komt er oproer, en uiteindelijk worden ze de stad uitgegooid. Dat kan nog wel gebeuren. Daar hoeft ook niemand bang voor te zijn. In zekere zin hoort dat bij een boodschapper. Het hoort zeker bij de Boodschap. Je kunt de stad uitgegooid worden. In Nederland en ook op het zendingsveld. Mensen kunnen het niet meer aanhoren. Ze praten over je, ze komen in opstand en zien je liever gaan dan komen. Is dat erg? Ja, en nee. Já, want de mensen die in Antiochië achterblijven hebben allemaal een ziel, die voor een eeuwigheid geschapen is. Hoewel, het woord der zaligheid is tot hen gezonden, maar zij hebben het verstoten en veracht. Néé, want - zoals we de vorige keer hebben gezien - de reis van Paulus en Barnabas wordt geleid door de Geest. Ze moeten dóór. Ze 'schudden het stof van hun voeten tegen dezelve'. Ze zijn getuige geworden tégen hen. En nu

Het welbehagen des Heeren gaat gelukkig voort. Het is door niemand tegen te houden.

moeten ze door. Er zijn immers nog zo veel meer onbereikten!

De boodschap is gebracht en nu is het tijd om verder te gaan. Naar het bevel van hun Meester schudden ze het stof van hun voeten, als teken dat de verwerpers van het Evangelie aan het oordeel worden prijsgegeven. Plotseling vertrekken ze, Paulus en Barnabas. Maar de discipelen worden vervuld met blijdschap en met de Heilige Geest. Het plotselinge vertrek van de twee zendelingen ontmoedigt hen niet. Integendeel, blijdschap vervult hun hart. Het is de Geest Zelf Die

in hun harten woont, Die hen vervult met blijdschap.

Wat een scherpe scheiding in Antiochië: verwerpers aan zichzelf overgelaten, en discipelen die zich verblijden in de Heere. Dat doet het Woord, dat doet de Geest. Van de verordeneerden tot het eeuwige leven heeft nooit iemand God gezocht. Ze worden allemaal door de Heere Zelf opgezocht. Het Woord komt tot hen. En zij buigen. En zij breken. Anderen blijven overeind en verzetten zich.

Wat een scherpe tweedeling, hier in Indonesië, bij u in Nederland. Aan

welke kant staat u? Buigt u? Of staat u nog overeind? Hoort u bij de gebrokenen van hart, bij de van verre staanden, zoals de tollenaar? Is de gekruisigde en opgestane Heere alles voor u, al staat u van verre? Of, verstoort u het Woord, veracht u Hem? Is uw predikant, of ouderling of diaken iemand die u door genade tot Christus heeft gebracht, of... is hij nu en zal hij straks getuige *tégen* u zijn?

(wordt vervolgd)

Wamema (Papua), ds. J. IJsselstein

Even maar...

'Stellen we ons onder de tucht...' Zo klinkt het elke zondagmorgen aan het begin van de dienst, voordat de heilige wet des Heeren gelezen wordt. Maar wat betekent dit woord *tucht* eigenlijk? Nederlandse woordenboeken omschrijven de inhoud van dit woord als: 'leiding ten goede, zedelijke drang, toezicht, discipline' (Wolters handwoordenboek). En in de klassieke Van Dale staat het wat moeilijker: 'het zich houden aan, het opvolgen van bepaalde opgelegde regels of voorschriften van gedrag, gebondenheid, discipline of de toestand dat de gebondenheid heerst, de erkenning van het geheel der voorschriften of maatregelen waardoor de gewenste gebondenheid verkregen of gehandhaafd wordt'.

Eenvoudig gezegd: *tucht* heeft alles te maken met *trekken*. Het gaat om het *trekken* van grenzen tussen goed en kwaad. Het gaat om het terug willen *trekken* bij grensoverschrijding. Het gaat om het *trekken* in woord en daad tot ons welzijn. Laat eerst de positieve bedoeling van tucht ons toch duidelijk zijn. Want zo wordt het vaak door ons niet gevoeld. Integendeel, meer als lastige bemoeizucht, als belemmering en inperking.

Dan klinken vervolgens de Tien Geboden. De onveranderlijke standaard van Gods recht en deugd-

den. Afgekondigd door Gods eigen stem vanaf de Sinaï, opgeschreven met Gods eigen vinger en zo schriftuurlijk verklaard in Zondag 34 tot 45 van ons Duitse troostboek. In de diepste zin: Gods eigen heilig gesproken Woord en Zijn eigen heilige geschreven Schrift. Dát wordt ons keer op keer voorgehouden. Met de uitdrukkelijke bedoeling: dat wij ons leven zouden zien in het licht waarin God het ziet en beoordeelt. Dat we beseffen zouden hoe de heilige Alwetende ons oordeelt, nu en straks op de dag van afrekening. Want Hij houdt u en mij persoonlijk verantwoordelijk. Heel ons leven, na elke week die voorbij vliegt, in het heden van genade zien in het licht van:

1. Wie we dienen zullen – het **wezen** van God
2. Hoe we Hem dienen zullen – de **dienst** van God
3. Zijn **naam** – als uitdrukking van wie Hij is
4. Zijn **dag** – als rustdag, Hem alleen toebehorend en toegewijd
5. Zijn gave van het afgeleide **gezag** via gezagsdragers
6. Zijn gave van ons **leven**
7. Zijn inzet van het **huwelijk** – ons zedelijk leven
8. Zijn **bezit**, aan ons als rentmeesters voor enige tijd toevertrouwd
9. Zijn zorg voor de naam van ons en onze naaste – het gebruik van onze **tong**

10. Zijn peilen van onze diepste **begeerten** en verlangens.

Tien woorden dus: wezen, dienst, naam, dag, gezag, leven, huwelijk, bezit, tong en begeerten.

Dit '*stellen onder de tucht van*' deze tien wetswoorden, heeft niet alleen een praktisch doel in de vorming van het geweten van jong en oud. Maar heeft ook een drievoudig bevindelijk doel:

- a. Dat we in onze onbekeerde staat ons leven zouden zien in het licht van Gods deugden: 'waaruit kent gij uw ellende? Uit de wet Gods'. HC, Zondag 2.
- b. Dat deze rechtvaardige, blijvende eis ons zal uitdrijven tot de Middelaar: 'God wil dat aan Zijn gerechtigheid genoeg geschiede...'. HC, Zondag 5.
- c. Dat we met Psalm 119 leren meezingen van de wet des Heeren als een staf om te gaan en op te leunen: 'goede werken zijn alleen die uit een waar geloof, naar Gods wet geschieden...'. HC, Zondag 33. Of zoals de berijmde Tien geboden vers 9 het uitdrukken: 'Gun door het geloof in Christus krachten...'

Laten we direct aan het begin van de zondagochtendienst maar eerbiedig luisteren. Want het gaat dan om uw leven en uw wezenlijk welzijn.

v.a.

“Wat Christenen geloven en moslims niet begrijpen”, Marten de Vries en Gert Jan Segers; uitg. Boekencentrum, Zoetermeer; 2012; 213 blz.; € 17,90.

Sedert de aanslagen in New York in 2001 is de islam weer voluit actueel. In de media kunnen we er veel over lezen. De ontwikkelingen in de Arabische wereld liegen er ook niet om. Ook in Nederland komen we moslims tegen. Er wonen ongeveer 1 miljoen mensen met een dergelijke achtergrond in ons land. Het zijn net als wij burgers in dit land. Ze hebben rechten en verplichtingen. Het zijn veelal Nederlanders, denk maar aan de burgemeester van Rotterdam.

Hoe gaan we met deze mensen in gesprek? We leven samen in één land en het is dus mogelijk en ook waarschijnlijk dat we moslims ontmoeten. Bovendien reizen ze met ons naar de eeuwigheid. En elke christen heeft, als het goed is, een diep en krachtig verlangen om medemensen te winnen voor het rijk van Christus. Het goede Woord van God mogen en moeten we uitdelen aan medemensen. Dat is een Bijbelse roeping.

In het boek “Wat christenen geloven en moslims niet begrijpen” worden handreikingen gedaan voor het gesprek met moslims. In de eerste zes hoofdstukken worden verschillende dingen over de geloofsleer gezegd. Heel duidelijk laat de schrijver zien dat er een grote kloof ligt tussen het christendom en de islam. Wel geeft hij aanwijzingen voor het gesprek met islamieten.

In vergelijking met veel seculiere Nederlanders, die godsdienst vaak niet veel kan schelen, zijn islamieten ervan overtuigd dat er een jongste dag met een eeuwig oordeel is. De visie erop is echter totaal anders dan wat de Bijbel leert. Elke islamiet leeft in ‘een principiële onzekerheid ten aanzien van de afloop van het leven’. De Bijbel leert ons de vaste zekerheid van het behoud door het geloof op grond van het Borgwerk van Christus. Van groot belang is ook het verschil tussen de Bijbel en de Koran. Sommigen denken dat het om gelijkwaardige boeken gaat. Niets is echter minder waar. Islamieten vereren de Koran als een heilig

boek. In het christendom is dit anders. ‘Christenen vereren geen tekst, maar de persoon van Jezus Christus, die ze door het werk van de Heilige Geest in Gods Woord mogen ontmoeten’.

Het tweede deel van dit leerzame boek gaat over de levenswandel. Ook daar zijn er grote en principiële verschillen. Aan de hand van het vijfde tot en met het tiende gebod wordt het verschil in levensoriëntatie tussen islamieten en christenen uitgelegd. De ware christen mag door het werk van de Heilige Geest in dankbaarheid leven naar Gods geboden. Islamieten moeten door een ‘goed leven’ de eeuwige zaligheid verdienen. Recht en liefde krijgen in het christendom gestalte door het offer van Christus. ‘Aan de voet van het kruis ontmoeten recht en liefde elkaar en ontvangen we de vergeving waardoor we anderen kunnen vergeven’.

Kortom, een boekje met goede en deskundige informatie voor allen die met islamieten te maken hebben.

Amersfoort,

ds. W. Visscher

“En Henoeh wandelde met God”, Thomas Boston; uitg. Den Hertog, Houten; ISBN 978-903312-4471; 122 blz.; € 12,90.

Hoe als christen te staan in een meer en meer verheidenste samenleving? Hoe het gesprek aan te gaan met hen die al minder van God willen weten, laat staan van Zijn geboden, wegen en inzettingen? Moet een christen overal zijn stem laten horen, getuigen waar dat kan, het gesprek zoeken waar mogelijk, opkomen voor de eer van God en voor de zaak van Zijn Koninkrijk?

Het lijken nieuwe vragen, maar ze zijn dat ten diepste niet. Thomas Boston kende zulke vragen ook al. Sterker nog: Henoeh kende ze ook. In het boekje “En

Henoeh wandelde met God” doet Boston uit de doeken wat wandelen met God inhoudt, in een omgeving waar weinigen daarvan gediend zijn. Wat valt er uit Henoehs leven te leren, voor de tijd van vandaag? Wat raadt Boston aan voor de christen in het Nederland van nu?

Boston zou Boston niet geweest zijn als hij was weggekropen in zijn eigen zuil, als hij alleen het isolement zou hebben gezocht, zich niet zou hebben bekommerd om zijn naaste. Dat deed hij wel terdege. Hij zaaide aan alle wateren, ijverig, gunnend, onophoudelijk, waarbij hij vooral de eigen ‘betrekkingen’ op het oog had, het eigen gezin, de eigen familie, de eigen gemeenteleden.

Ware godsvrucht bestaat niet, zegt hij, uit al maar praten met anderen, maar uit wandelen met God: ‘Nooit bestaat het dienen van God in praten, maar wel in het wandelen met God. Het praten is alleen maar dat wij uit onze eigen mond veroordeeld worden’. En: ‘Wij moeten alleen maar méér tot God naderen, naarmate we zien dat zo velen ver van Hem wijken’. En ook: ‘Als mensen telkens tot de troon der genade zullen gaan en zich vastbesloten zullen verzetten tegen de besmettelijke ziekte van hun tijd, kunnen ze - al is het met moeite - te midden van een - dodig gezelschap in leven blijven’.

Het is, zegt Boston, de eerste opdracht van een oprecht gemaakte christen om als vreemdeling te leven, als reiziger op doorreis naar een beter vaderland. ‘Hun hart moet van de wereld worden losgemaakt, het moet de wereld voor eeuwig vaarwel zeggen’. Boston zegt dat een christen zich niet in de eerste plaats moet bekommeren om hen die zich om God niet bekommeren, maar om zijn eigen zielenheil. Dat houdt in dat men ‘het hart van de wereld moet afwenden’, en zich niet moet onderdompelen in de dingen van dit aardse leven. ‘Zij die willen leven in gemeenschap met God moeten onbezwaard door de wereld gaan, als reizigers voor wie het voldoende is een vluchtige blik te werpen op de streken waar ze doorheen trekken’. De reden: ‘De wereld is één van de grootste stokebranden tussen God en een ziel’.

‘Strijden om in te gaan’ betekent bij Boston vooral het vreemdelingschap beoefenen, ongelijkvormig zijn aan deze wereld, afscheid van de wereld nemen, in leven en in wandel, niet in wereldgezindheid, maar ook niet in vormendienst waar God niet van weet.

Een mens heeft daarbij geen tijd te verliezen, en het meeste wat niet behoort tot het ‘strijden om in te gaan’ is letterlijk zonde van de tijd. Theologische discussies brengen meestal ook niet dichterbij God, zegt Boston. ‘Wat besteden veel

reizigers veel kostbare tijd aan het disputeren over de weg, tijd die ze misschien beter kunnen gebruiken om verder te komen. Sterker nog: Velen brengen misschien al hun dagen door met het disputeren over de weg, totdat de zon voor

hen ondergaat en de nacht hen overvalt'. Bostons boodschap in "En Henoch wandelde met God" is: Kies het beste reisgezelschap. Ga met God.

Lieren,

J. van 't Hul

de van Jezus is een door Hem gebaande weg. Het is een weg waarin Hij betaalde aan Gods eisend recht, opdat doodschuldigen genade zouden ontvangen.

2. De liefde van God

Van nature wordt de liefde tot God bij ons niet gevonden. Maar als de Heere in ons leven komt, schenkt Hij van stonde aan liefde in het hart. De dichter zingt: 'Uw woord kan mij, ofschoon ik alles miss', door zijnen smaak én hart én zinnen strelen' (Ps. 119:84, ber.). Die liefde komt uit Gods Vrederaad. 'Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gezondend heeft...' God de Vader trekt zondaren uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht. Daarom gaan zondaren ernaar verlangen met God verzoend te worden. Om teruggebracht te worden tot God Die ze zijn kwijtgeraakt. Wanneer mag ik delen in de heerlijke wetschap dat niets mij zal kunnen scheiden van deze liefde Gods? (Rom. 8:38, 39). Als ik mag weten aangezien te zijn in Christus. En de vastheid van die wetenschap is er 'in zoverre ik zulk een weldaad met een gelovig hart aanneem'.

3. De gemeenschap des Geestes

De betekenis van de gemeenschap des Geestes in de tekstwoorden is met name: de gemeenschap met de Geest door de Vader en de Zoon. In het leven van Gods kinderen worden het eerst de werkingen van die Geest gekend. Hij opent het zondegraf en laat het licht vallen op ons verloren bestaan voor God. Het laatst wordt Hij gekend als Persoon, in de oefeningen van het leven der genade. De kanttekeningen verwijzen naar Romeinen 8:15: 'Gij hebt ontvangen den Geest der aanneming tot kinderen, door Welken wij roepen: Abba, Vader!' Genade, liefde en gemeenschap van God – deze drie dingen wordt de Korinthiërs toegewenst, maar die hebben we allemaal nodig: onbekeerden, eerstbeginnenden en meer geoefenden in de genade. Waar verlangt u naar, Sion? Als het recht ligt, is er een verlangen om die God meer en meer te leren kennen. Het is onze bede die we zo van harte voor u begeren: 'De genade van den Heere Jezus Christus en de liefde Gods en de gemeenschap des Heiligen Geestes zij met u allen. Amen.'

Na de preek sprak ds. Labee nog enkele persoonlijke woorden tot de gemeente. We hebben het bijzonder goed gehad in uw midden; nooit heeft de Heere beschaamd. Maar de wolkkolom verhief zich en we moesten gaan. In de week van Hemelvaart sprak het woord uit Psalm 110: 'Uw volk zal zeer gewillig zijn op den dag Uwer heikracht.' Toen heeft Hij

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK BEROEPEN

Te Aalburg, te Beekbergen, te Berkenwoude, te Bodegraven, te Borssele, te Boskoop, te Brakel, te Drachten, te Emeloord, te Goudswaard, te 's-Gravenhage, te 's-Gravenpolder, te Groningen, te Hilversum, te Hoofddorp, te Hoogvliet i.c.m. Spijkenisse, te Kampen, te Kapelle Biezellinge, te Katwijk aan Zee, te Kruiningen, te Leerdam, te Leiderdorp, te Lelystad, te Lisse, te Naaldwijk, te Nieuwdorp, te Nieuwerkerk, te Nijkerk, te Ooltgensplaat, te Oostkapelle, te Oosterland, te Opheusden, te Ouddorp, te Oudemirdum, te Poederroijen, te Puttershoek, te Ridderkerk-Slikkerveer, te Rijssen-West, te Rilland-Bath, te Rotterdam-IJsselmonde, te Rotterdam-Alexanderpolder, te Rotterdam-Zuidwijk, te Scheveningen, te Sint-Annaland, te Sliedrecht, te Tholen, te Tricht-Geldermalsen, te Veen, te Vlaardingen, te Waarde, te Wageningen, te Westkapelle, te Woerden, te Wolphaartsdijk, te Zwijndrecht en te Zwolle: kandidaat A.T. Huiser te Geldermalsen; Te Meeuwen i.c.m. Sprang-Capelle: ds. G.J.N. Moens te Meliskerke; Te Houten: ds. A.T. Vergunst te Carterton (NZL).

BEDANKT

Voor Randburg (Zuid-Afrika) en voor Sheboygan (VS): ds. J.M.D. de Heer te Middelburg-Centrum.

■ AANGEPASTE KERKDIENT TE GENEMUIDEN

Op **zaterdag 23 juni** zal in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente van Genemuiden een aangepaste kerkdienst worden gehouden voor mensen met een verstandelijke beperking.. In deze dienst, die om 14.30 uur begint, hoopt voor te gaan: ds. C. Hogchem. Iedereen is van harte welkom.

■ AFSCHIED DS. B. LABEE VAN DE GEMEENTE TRICHT-GELDERMALSEN

Na een periode van 3 jaar en 9 maanden nam ds. B. Labee afscheid van de gemeente Tricht-Geldermalsen. Op woensdagavond 30 mei bediende hij voor het laatst als eigen herder en leraar het Woord van God uit 2 Korinthe 13:13: 'De genade van den Heere Jezus Christus en de liefde Gods en de gemeenschap des Heiligen Geest zij met u allen. Amen.' Het thema van de preek was 'Zegenbede voor de gemeente'. Achtereenvolgens werd stilgestaan bij: 1. de genade van Jezus; 2. de liefde van God; 3. de gemeenschap des Geestes.

1. De genade van Jezus

De doopformule houdt een theologische volgorde aan met het noemen van God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest. De apostolische zegenbede uit 2 Kor. 13:13 heeft een andere volgorde: eerst de Middelaar, dan de Vader en de Heilige Geest. Het is een orde die ook grond heeft in de Schrift: door de genade van Christus neemt God zondaren tot Zijn kinderen aan (Calvijn). De tekstwoorden betreffen de laatste woorden tijdens een eredienst. Zijn deze woorden nog altijd over uw hoofden heengegaan, of hebben ze weerklink gevonden in uw hart? Genade is het eerste en laatste woord in het leven van Gods kinderen. Genade is iets wat we niet verdienen én iets wat we niet willen. Dood in zonden en misdaden, willen we niet leven van genadebrood. Maar als de Heere door het licht van Zijn Geest mijn verdorvenheid laat zien, leer ik: ik heb verdiend eeuwig buiten God te moeten blijven. 'Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig.' Maar dan wordt ook de vraag geboren: 'Is er enig middel waardoor wij deze straf zouden kunnen ontgaan en wederom tot genade komen?' De gena-

liefde gegeven tot Zijn opdracht om te gaan naar Veenendaal. Vervolgens sprak ds. J.J. van Ekeveld de scheidende predikant toe namens de classis Utrecht en de Particuliere Synode Noord-West. Dienaars van Christus zijn mensjes uit het stof verzezen. Wat is het dan een wonder dat Christus geen heilige engelen gebruikt, maar schuldige kinderen van Adam. Daarom heeft Hij het recht hen te sturen naar een ander deel van de wijngaard. Ten slotte voerde ouderling A.H.A. Thijsen het woord namens kerkenraad en gemeente. De Heere gaf u liefde tot Gods Woord om in getrouwheid de volle raad Gods te verkondigen. U mocht maar uitdelen van de broden die zich vermenigvuldigden. Ook gaf Hij u liefde tot de gemeente. U droeg haar op uw hart, in de gebeden. Na een hartelijk woord van dank, ook aan mevrouw Labee en de kinderen, werd de scheidende predikant staande toegezongen Psalm 121:4.

Daarna legde dominee Labee de zegen op de gemeente.

Meteren,

J. Versloot

■ MUTATIES KERKELIJK JAARBOEK 2012

* Pag. 142, **gemeente BERKENWOUDE**. Het juiste tel.nr. van T. Slingerland, die belast is met de regeling van preekbeurten, is: (0182) 362255.

* Pag. 254, **gemeente MARKNESSE**. Het juiste tel. nr. van H. Sleurink, die belast is met de regeling van preekbeurten, is: (0521) 519072. Het onder diens naam vermelde e-mailadres: b.versprille@kliksafe.nl dient geschrappt te worden. Koster is nu: C. Versprille, Zwartemeerweg 36-b, 8317 PB Kraggenburg, tel. (0527) 252336, e-mail: b.versprille@kliksafe.nl

het jongerenkoor Da Capo uit Gouda een Bachcantate te zingen in de kerk van de Geref. Gemeente, aldaar. De opbrengst hiervan is ten bate van de ZGG. Vanaf 15 augustus studeren we elke woensdag van 19.45-21.30 uur hiervoor in die kerk. Vind je het leuk om mee te zingen en ben je tussen de 16- en 45 jaar? Meld je dan aan door een mail te sturen naar: jongerenkoordacapo@live.nl. Kosten voor deelname bedragen: € 45,- p.p.

Scherpenzeel

Koor- en samenzangavond op **vrijdag 29 juni**, aanvang: 19.30 uur, in de Dorpskerk te Scherpenzeel, Kerkplein 197, m.m.v. het jeugdkoor "De Regenboog" uit Bodegraven, het jongerenkoor "Elad" uit Elspeet en enkele instrumentalisten. Algehele leiding: ds. W. Visscher Collecte t.b.v. de JBGG.

■ CURSUS KERKELIJK ORGELSPEL

De Cursus Kerkelijk Orgelspel (CKO) van de Vereniging van Organisten van de Gereformeerde Gemeenten (VOGG) start in september een nieuw cursusjaar. U kunt zich nu opgeven voor **CKO-1 (-2)**: het eerste jaar waarin u les krijgt in solfège, algemene muziekleer, muziekgeschiedenis, orgelbouwkunde, koraalspel en vrij orgelspel. Het eerste cursusjaar wordt afgesloten met toetsen over de eerste vier genoemde vakken. In het tweede jaar wacht u, naast de toetsen over algemene muziekleer i.c. kerkmodi, muziekgeschiedenis en orgelbouwkunde, óók de praktische toetsen koraalspel en vrij orgelspel. Bij goed resultaat wordt dan na twee jaar het 'Getuigschrift Kerkelijk Orgelspel A' (voorheen 'Diploma A' van de VOGG) uitgereikt. Deelname aan de toetsen is niet verplicht!

U kunt zich ook opgeven voor de tweejarige cursus **CKO-3 en -4**: het eerste jaar waarin u les krijgt in algemene muziekleer (waaronder harmonieleer) en muziekgeschiedenis. Daarnaast bekwaamt u zich bij koraalspel in het improviseren van de inleiding of het voorspel aan de hand van tien improvisatietechnieken. In het tweede jaar (CKO-4) wordt u geëxamineerd in deze vakken. Bij goed resultaat wordt na twee jaar het 'Getuigschrift Kerkelijk Orgelspel B' (voorheen 'Diploma B' van de VOGG) uitgereikt. Deelname aan de toetsen is niet verplicht! De cursus wordt gegeven op zaterdagochtenden rondom het orgel van de 'Guido de Brès' te Rotterdam (onder voorbehoud) gedurende het winterseizoen. Het cursusgeld (incl. examen-gelden) bedraagt € 300,- voor leden en € 350,- voor niet-leden. Nadere informatie bij de cursusleider

BERICHTEN

■ ZGG BENOEMT DOCENT EN BEGELEIDER VOOR THEOLOGISCH ONDERWIJS IN INDONESIË

Zending Gereformeerde Gemeenten heeft haar missioloog en toeruster J.H. van Doleweerd benoemd als theologisch docent en begeleider ten behoeve van de Hogeschool Johannes Calvin te Denpasar (Bali). Daarnaast zal hij het universitair theologisch onderwijs dienen op verschillende plaatsen in Indonesië zoals overeengekomen is in de samenwerkingsovereenkomst tussen ZGG en de scholen in Denpasar, Sorong en Wamena (Papua). Het betreft een uitzending voor de periode van vijf jaar. De verwachting is dat in het voorjaar van 2013 de uitzending zal plaatsvinden.

Van Doleweerd (1961) was eerder werkzaam voor ZGG in Nigeria en Ecuador. Hij studeerde onder andere theologie met als specialisatie missiologie en hoopt eind deze maand aan de VU zijn proefschrift Viva Vox Dei (Levende stem Gods) te verdedigen. Van Doleweerd is ouderling in de Gereformeerde Gemeente van Zeist. Hij is tevens docent godsdienst-, cultuur en zendingswetenschappen aan de CGO HBO te Gouda.

We hopen dat de Heere Zijn zegen zal willen verbinden aan deze benoeming.

Deputaatschap Zending
Gereformeerde Gemeenten
Ds. W. Harinck

■ VERKOPING/ROMMELMARKT TE THOLEN

Verkoping en rommelmarkt op **zaterdag 23 juni**, van 10.00-15.00 uur. Locatie: woonlocatie De Klimroos van de Stichting Gehandicaptenzorg Geref. Gemeenten (Siloah), Burg. Wagthoplein 16 te Tholen. Opbrengst is t.b.v. nieuwe rolstoelbus.

■ ZANGAVONDEN

Benthuizen

Koor- en samenzangavond op **zaterdag 23 juni**, aanvang: 19.30 uur, in de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Benthuizen, Dorpsstraat 63, m.m.v. het mannenkoor 'Canticum' uit Gouda en het tienerkoor 'Jedidjah' uit Veenendaal. Leiding: ds. A.B. van der Heiden. Collecte t.b.v. de ZGG.

Gouda

Op **zaterdag 13 en 27 oktober** hoopt

H.C. de Gelder, Wilhelminastraat 43, 3264 XR Nieuw-Beijerland, bij wie u zich ook kunt opgeven of via: www.kerkenmuziek.nl (graag vóór 1 augustus a.s.)

■ KONINKLIJKE ONDSCHIEDING

Op vrijdag 27 april jl. ontving de heer J. Nijkamp, lid van onze gemeente, een koninklijke onderscheiding. Hij werd lid in de Orde van Oranje-Nassau. Hij heeft zich voor de Ambachtse bevolking bijzonder verdienstelijk gemaakt door zich al vele jaren lang met grote ijver in te zetten voor de plaatselijke EHBO-vereniging. Ook in het kerkelijk leven heeft hij zich bijzonder verdienstelijk gemaakt. We noemen slechts twee zaken:

als hulpkoster en ook als de organisator en stimulator van het ophalen van oud papier heeft hij zich (25 jaar) zeer onderscheiden, hetgeen de kerkelijke kas in de loop van de jaren vele duizenden gulden, resp. euro's heeft opgeleverd. Het was de Heere Die al die jaren hiervoor de gezondheid en de krachten gaf. Daarom past Hem alleen alle eer. Bovenal wensen we dhr. Nijkamp toe dat hij eenmaal de eretekenen mag dragen die behoren bij het kinschap Gods, als onderdaan van Koning Jezus. Met deze onderscheiding willen we hem namens gemeente en kerkenraad hartelijk feliciteren.

Kerkenraad Geref. Gemeente
H.I. Ambacht

kerk 9.30 en 18.30 uur ds. G. Mouw; Nisse 9.30 en 14.30 uur stud. P.G. Heijkamp; Oostburg 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Oostkapelle 9.30 (H.A.) en 15.00 uur ds. J.J. Tanis; Oostvoorne 10.00 uur stud. A.T. Huijser en 19.00 uur ds. P. Mulder; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. J.S. van der Net; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. G. Pater; Oudemirdum 19.00 uur ds. J. van Belzen; Poederoijen 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. W.J. Karels; Poortugaal 9.30 en 16.00 uur ds. C. Neele; Ridderkerk 9.30 (H.A.) en 17.00 uur ds. G.M. de Leeuw; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en 16.00 uur ds. A. Vermeij; Rijssen-West 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. A. Schreuder; Rilland-Bath 14.00 uur ds. D.W. Tuinier; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur ds. H. Paul en 15.00 uur ds. G. Pater; Rotterdam-Centrum 19.00 uur ds. L. Terlouw; Rotterdam-IJsselmonde 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 17.00 uur ds. C. Harinck; Scherpenisse 9.30 (Tegenstrijdige vermelding) en 18.30 uur ds. E. Bakker; Scherpenzeel 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen 16.30 uur ds. H. Paul; Sint Philipsland 9.30 en 14.30 uur ds. E. Bakker; Slidrecht 18.30 uur ds. M.J. van Gelder; Soest 9.30 en 16.00 uur ds. J.W. Verweij; Spijkenisse 15.30 uur ds. W. Silfhout; Sprang-Capelle 9.30 en 15.30 uur ds. M. Karens; Terneuzen 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Tholen 18.30 uur stud. C. van Ruitenburg; Tricht-Geldermalsen 10.00 uur (H.D.) ds. P. Melis en 15.30 uur ds. M.J. van Gelder; Utrecht 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. A.J. de Waard; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingingen 16.30 uur ds. M. Golverdingen; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Wageningen 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. F. Mulder; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. Gunst; Woerden 10.00 uur ds. M.J. van Gelder; Yerseke 9.30 (H.A.) en 14.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 9.30 uur ds. M. Golverdingen en 14.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Zwolle 15.00 uur ds. G. van Manen.

■ DINSDAG 26 JUNI 2012

Aalburg 19.30 uur ds. A.A. Brugge; Dinteloord 19.30 uur ds. J.J. Tanis; Drachten 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Enter 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Groningen 20.00 uur ds. J.J. van Ekeveld; Kapelle-Biezeling 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Meeuwen 19.30 uur stud. A.T. Huijser; Naaldwijk 19.45 uur ds. L. Terlouw; Nieuwdorp 19.30 uur ds. P. Mulder; Nijkerk 19.30 uur ds. M. Joosse; Puffershoek 19.30 uur ds. C. van Krimpen; Rotterdam-Centrum 19.45

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 24 JUNI 2012

Aagtekerke 9.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. D.W. Tuinier; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. J. Mijnders; Alphen a/d Rijn 18.30 uur ds. J. van Rijswijk; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. W. Harinck; Arnhem 18.45 uur ds. R. Kattenberg; Barendrecht 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. L. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. G. Bredeweg; Beekbergen 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. K. Boeder; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 19.00 uur stud. A.T. Huijser; Bodegraven 18.30 uur ds. W. Silfhout; Borssele 14.00 uur (H.D.) ds. C.J. Meeuse; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 uur (H.D.) ds. W. Silfhout en 16.30 uur stud. A.T. Huijser; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken en 19.00 uur ds. M. Joosse; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Den Helder 17.00 uur ds. G. Heijkamp; Deventer 15.00 uur ds. W. Harinck; Dinteloord 10.00 en 15.00 uur stud. H.A. van Zetten; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. H. Hofman; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. C.A. van Dieren; Ede (Verl. Maanderweg 33) 12.15 (H.A.) en 19.00 uur ds. A.A. Brugge; Eindhoven 10.00 en 15.00 uur stud. S.W. Janse; Emmeloord 19.00 uur ds. A. Schot; Enter 15.00 uur ds. K. Boeder; Ermelo 9.30 uur ds. A.A. Brugge en 18.30 uur ds. P. Melis;

Goes 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. P. van Ruitenburg; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur ds. J. Schipper; 's-Gravenpolder 9.30 uur ds. C.J. Meeuse en 18.00 uur (Tegenstrijdige vermelding) ds. G.J. Baan; 's-Gravenzande 9.30 en 15.30 uur ds. J. van Rijswijk; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 (dovendienst) en 16.30 uur ds. M. Joosse; Herkingen 14.30 uur (Tegenstrijdige vermelding) ds. E. Bakker; Hilversum 17.00 uur ds. J.M. Kleppe; Hoofddorp 9.30 en 16.00 uur stud. J. van Laar; Hoogeveen 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. J. van Belzen; Houten 19.00 uur ds. B. Labee; Kampen 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. A. Schot; Kapelle-Biezeling 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Katwijk aan Zee 10.00 en 17.00 uur ds. M. Mondria; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 14.00 uur ds. G.J. Baan; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. C. Sonneveld; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. P. Mulder; Leerdam 14.30 uur ds. F. Mulder; Leiderdorp 18.30 uur stud. J. van Laar; Lelystad 9.30 en 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Marknesse 9.30 en 14.30 uur ds. C. Hogchem; Meeuwen 15.00 uur ds. W.J. Karels; Meliskerke 9.30 en 19.00 uur ds. G.J.N. Moens; Melissant 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Naaldwijk 19.00 uur ds. J. Schipper; Nieuwdorp 9.30 en 14.00 uur stud. C. van Ruitenburg; Nieuwerkerk 15.00 uur ds. S. Maljaars; Nij-

uur ds. G. Beens; Scherpenzeel 19.30 uur (voor de evangelisatie) ds. B.J. van Boven; Tholen 19.30 uur ds. A.J. de Waard.

■ WOENSDAG 27 JUNI 2012

Berkenwoude 19.30 uur ds. G. Brede-
weg; Boskoop 19.30 uur ds. P. Melis; Bra-
kel 19.30 uur ds. J. van Belzen; De Valk-
Wekerom 19.30 uur ds. B.J. van Boven;
Emmeloord 19.30 uur ds. J. van Rijswijk;
Hilversum 19.45 uur ds. A. Vermeij; Kam-
pen 14.00 uur (huw.bev.) ds. J.W. Verweij;
Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. W. Harinck;
Kruiningen 19.30 uur (afscheidsdienst)
ds. G. Hoogerland; Leerdam 19.30 uur
ds. J.W. Verweij; Leiderdorp 19.30 uur ds.
W. Visscher; Mijdrecht 19.30 uur stud. C.
van Ruitenburch; Oosterend (Texel) 19.00
uur ds. M. Mondria; Oosterland 19.30 uur
ds. W.J. Karels; Oostkapelle 19.30 uur ds.
B. van der Heiden; Opperdoes 19.30 uur
ds. W. Silfhout; Oude-Tonghe 19.30 uur ds.
B. Labee; Rhenen 19.30 uur ds. F. Mulder;
Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. A.
Schreuder; Soest 19.30 uur ds. A. Ver-

schuure; Sprang-Capelle 19.30 uur ds.
J.M.D. de Heer; Veen 19.30 uur stud. J. van
Laar; Westzaan 19.30 uur ds. M. Joosse;
Wolphaartsdijk 19.30 uur ds. G. van Man-
nen; Zaandam 19.30 uur ds. C. Hogchem.

■ DONDERDAG 28 JUNI 2012

Borssele 14.00 uur (huw.bev.) ds. C.J.
Meeuse; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur
ds. B.J. van Boven; Ede (Amsterdamse-
weg 9) 14.15 uur (huw.bev.) ds. A.A. Brug-
ge; Eindhoven 19.30 uur ds. L. Blok; Goes
19.30 uur (voor de zending) stud. S.W.
Janse; Hendrik-Ido-Ambacht 14.00 uur
(huw.bev.) ds. M. Joosse; Kampen 19.30
uur ds. A. Verschuure; Marknesse 19.30
uur ds. E. Bakker; Ouddorp 19.30 uur ds.
A. Schot; Poortugaal 13.30 uur (huw.bev.)
ds. J. Schipper; Sint Philipsland 19.30 uur
ds. L. Terlouw; Tricht-Geldermalsen 19.30
uur (tijdrede) stud. A.T. Huijser; Wagenin-
gen 19.30 uur ds. M. Karens.

■ VRIJDAG 29 JUNI 2012

Aagtekerke 14.45 uur (huw.bev.) ds. D.W.

Tuinier; Enkhuizen 12.30 uur (huw.bev.)
ds. G. Heijkamp; Gouda 15.00 uur (huw.
bev.) ds. G. Clements; Hardinxveld-Gies-
sendam 14.15 uur (huw.bev.) ds. W.J. Ka-
rels.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 24 JUNI 2012

Alkmaar ('t Wuiver 2a, Oudorp) 10.00 (Te-
genstrijdige vermelding) en 16.30 uur
(Tegenstrijdige vermelding) evang. S.
de Visser; Amsterdam (Looiersgracht 70)
10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman;
Emmen (Prinsesselaan 6 l) 9.30 en 15.30
uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden
(Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur
evang. S. de Visser; Merksem (Oude Ba-
reellei 64) 10.00 en 17.00 uur evang. A.
van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105)
10.00 uur evang. H.J. van den Boogaart
en 18.30 uur stud. S.W. Janse.

Voor alle in dit nummer genoemde
toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

ADVERTENTIES

Waardevolle boeken voor jong en oud...

Abonneren
op de serie *Historische
verhalen- of de
Schipperserie?*
www.ramshoorn.nl

Jan de Kok
**Een opgejaagde
dienstknecht**
Uit het leven van Petrus
Datheen.
Als abonnee op historische
serie **9,95** i.p.v. 14,95

H. Nieuwenhuize
**Hulp in
benauwdheden**
H. Nieuwenhuize uit Yerseke
is wonderlijk bewaard tijdens
dwangarbeid in Duitsland.
Van 24,95 voor **14,95**

I. Hubrechtse
**Een gelukkige
zanger**
Onvergetelijke historische
gebeurtenis uit de tijd van de
Afscheiding.
vijfde druk **13,95**

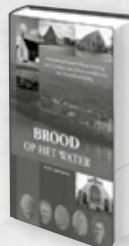
L. Vogelaar
**Van zee tot zee zal
Hij regeren (deel 1)**
De Gereformeerde Gemeenten
en de watersnood van 1953.
Veel foto's uit Zeeland
Van 27,50 voor **9,95**

R. Hoogerwerf-Holleman
**Meer dan ene
zegen**
Vrouw Stougje mag veel
voor het gezelschapsleven in
Mijnsheerenland betekenen.
13,95

**Overdenkingen bij
de kanttelingen**
O.a. B.J. van Boven, A. Hoo-
gerland, W.C. Lamain e.a.
19,95
3-delige kanttelingen
dagboekenset **45,00**

Brood op het water
Anderson, Mackenzie, Mac-
Cheyne e.a.
12 preken Presbyterian
Church, Schotland
Van 21,95 voor **14,95**

Ds. E. Venem
**Voeg u bij deze
wagen**
Filippus en de kamerling,
Naäman, Oud- en Nieuwjaar.
Grote duidelijke letter.
18,95

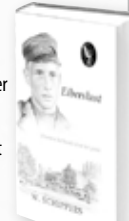
Ds. G.M. de Leeuw
**Onveranderlijke
liefde**
Vrije stof, waarin de een-
zijdige liefde Gods centraal
staat.
Laatste exemplaren! **18,95**

Bunyanserie, M. J. Ruissen
**De Christenreis
De Christinnereis
De Heilige Oorlog**
Vernieuwd! Met vragen voor
kinderen.
18,50 3-delige set **45,00**

2 nieuwe delen in de **Schipper- serie...**

Eiberlust
Idze Jorringma heeft
een gelukkige jeugd
op Eiberlust. Maar... er
gebeurt een vreselijk
ongeluk met zijn
vader en wie heeft dat
gedaan?
Deel 23
13,95

Wapenbroeders

Door een vechtpartij
komt Jeroen van
Burkel onschuldig in
het gevangenhok.
Wegens onbegrip van
zijn vader besluit Je-
roen om als soldaat
bij de Oost-Indische
Compagnie in dienst
te gaan.
Deel 24
13,95

**Abonneeprijs
Schipperserie
slechts 9,95**

In- en verkoop
theologie en aanverwante
boeken

Uitgeverij De Ramshoorn - Goes

Lange Vorststr. 21 (0113) 221909
www.ramshoorn.nl

Ommen te huur vakantiewoning
6 pers. in bosrijke omgeving
www.boomblauwtje.nl

BRUINISSE/O'LAND:
gezellige minicamping!
5 min. van Grevelingenmeer.
Stacaravans wk 28, 33, 34
last-min € 225,- www.dewelblok.nl
tel. 0111-482523

Leuk vakantiehuisje in **Kootwijker-
broek** bij boerderij.
Voor 6 pers. Tel. 06-41922771

Open dag!
D.V. 30 juni
10.00-16.00

Zorgboerderij Buyskerke biedt
zinnvolle dagbesteding aan mensen met een beperking.

Er is weer van alles te doen en te koop:

- schapen scheren, rondleiding
- kaarten, kettingen, etc.
- krentenbrood, groente/fruit en kaas
- cadeau-artikelen, ondergoed, verzorging
- friet, broodje worst

J. Verhage - Boudewijnskerke 5, 4374SB Zoutelande - 0118-563142

Utrechtseweg 2 te Zeist
Zeer karakteristiek gebouwde
vrijstaande jaren '30 villa met stenen
garage. Deze prachtige villa bezit
een woonkamer, werkkamer en
keuken aan de begane grond
en vier slaapkamers op de verdiepingen.
Ligging direct bij uitvalswegen,
openbaar vervoer en stadse voor-
zieningen. Kaveloppervlakte: 608 m²
woonoppervlakte: 137 m² inhoud:
500 m³. Vraagprijs € 550.000,- k.k.
Voor meer informatie:
Hol & Molenbeek Zeist B.V.
Kijk op
www.holenmolenbeekwonen.nl
of bel 030-69 20204.

Ambtskleding
2- of 3-delige kostuums, preekjassen
overhemden, dassen, hoeden

Trouwkostuums
jacquets, gilets, schoenen,
accessoires

Geerts
herenkleding Dorpsstraat 229,
3925 KC Scherpenzeel
tel. (033) 277 88 99

Te Huur: Vakantiewoning
de Hofstee, Nunspeet.
vrij voor 9/7 en na 4/8. Bel voor
last-minute prijzen: 0113-581959.

Te koop in Rijssen: Mooie, ruime
en energiezuinige *2-onder-1-kap*
www.woningrijssen.nl
Tel. 06-40726880

HARKES *Persoonlijke zorg
voor uw begrafenis*
Begravenissen

Telefoon (0172) 21 21 22
Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop
*Wij verzorgen alleen begravenissen
Dag en nacht bereikbaar - overal te ontbieden*

0182 - 35 15 20
voor de Krimpenerwaard
Gouda & omstreken

Speksnijder Begravenisverzorging

In alle rust, betrokken, zorgzaam...
Want iedere begrafenis is een persoonlijk afscheid!
www.speksnijderbegravenisverzorging.nl

Stabiele, rustige PGB-begeleid(st)er
gezocht voor jongen (12)
met autisme. Creativiteit, aanpas-
singsvermogen, kennis van en
ervaring met autisme is vereist.
Omg. Genemuiden.
Bel voor meer informatie
038 3856831 (na 19.30 uur).

ZOJUIST VERSCHENEN

DS. P. VAN RUITENBURG

Inscherpen
Handreiking voor een Bijbelse opvoeding

Praktische wenken en bemoedigen voor
ouders. Tot stand gekomen in samenwerking
met een interkerkelijke groep meelezers.
158 blz. gebonden
33124624
9,90

DS. D.W. TUINIER

Nooit uitgeleerd
Bij het afscheid van de basisschool

Een mooi boekje om cadeau te doen aan leerlingen
van groep acht. 52 korte hoofdstukken, voor elke
week één.
111 blz. paperback
33124549
8,90

ZENDING GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Tot de voleinding der wereld
Acht preken

Uitgave ter gelegenheid van het jubileum
'Vijftig jaar zendingswerk Zending
Gereformeerde Gemeenten: 1962-2012'.
135 blz. gebonden
33124532
17,50

AL ONZE UITGAVEN ZIJN OOK IN UW BOEKHANDEL VERKRIJGBAAR

Den Hertog uitgeverij

Elzenkade 6 - Houten
Postbus 150, 3990 DD Houten

Tel. (030) 637 34 34
Fax (030) 634 66 88

E-mail: boeken@hertog.nl
www.hertog.nl

1912 / 2012
100 jaar actief
in boeken

Kom
over en
help

Geeft u blijdschap aan een kind?

Met uw hulp kunnen 3.600 kinderen in
Oost-Europa naar een evangelisatiekamp.

Rabo 16 10 04 555 www.komoverenhelp.nl

ANBI

CBF
VOOR
GOEDE DOELLEN

Vakantie Oostenrijk:

Te huur: luxe Chalet en
Appartementen 2-9 pers.,
in omg. Saalbach-Hinterglemm /
Zell am See, Kerkdiensten
tijdens zomervakantie.
Info: 0180-322181 / 06-51166845

Nog enkele weken vrij 4-6 pers.
vak. woning (+wasm.) Veluwe
omgeving **Stroe**. Tel. 0621420647
of mail molshoop@solcon.nl

Vakantie op de Veluwe?
www.rusteenweinig.nl

GERT JAN
KREIJKES
uitvaartverzorging

dienstbaar in vertrouwen

ongeacht uw verzekering
verzorgen wij begrafenissen in Rijssen en omstreken

G.J. Kreijkes

G. Plumiers

Piet Heinstraat 26
7461 EZ Rijssen

De Steege 1
7462 VA Rijssen

Tel. 06-51911174
Tel. 0548-520159

Tel. 06-15683351
Tel. 0548-515946

www.gertjankreijkes.nl

Alle nieuwe titels
www.derooboeken.nl

*Begrafenisonderneming
De Kloe*

Delkant 8 | 5311 CJ Gameren

Tel. 0418 - 56 21 74

www.begrafenisondernemingdekloe.nl

Zelfstandig wonen en zorg dichtbij!

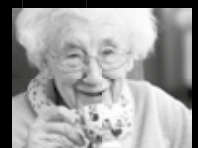
Heeft u zorg nodig en wilt u zelfstandig blijven wonen? Dan is Verzorgd Wonen van Agathos Thuiszorg iets voor u! Agathos gaat zorg bieden in het appartementencomplex De Riddervelden in Gouda. Zo bieden we reformatorische ouderen in deze regio de mogelijkheid om in een eigen sfeer zelfstandig te wonen en zorg te ontvangen. De vrijheid van een eigen huurappartement en zorg dichtbij geeft een veilig gevoel. Verhuizen is een hele stap, maar als u naar een vertrouwde omgeving gaat is dit een stukje makkelijker.

Meer informatie

Van het project Verzorgd Wonen is een brochure beschikbaar. U kunt deze telefonisch aanvragen via **(010) 26 40 777** of verzorgdwoenen@agathos-thuiszorg.nl. Op www.agathos-verzorgdwoenen.nl treft u ook meer informatie aan.

Lijkt het je leuk om in De Riddervelden te werken als Verzorgende, Verpleegkundige, Helpende, Hulp bij Huishouden of Psychosociaal zorgverlener?
Kom naar de informatiebijeenkomst of stuur een mail naar bovengenoemd mailadres.

Agathos
THUISZORG

Agathos
Verzorgd
Wonen

Voor een zorgzame begeleiding

KOSTER
Begrafenisonderneming

Barneveld,
Scherpenzeel e.o.
A. Koster
Telefoon: 033 277 0555

Kantoor: Stationsweg 411
3925 CD Scherpenzeel

Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

Landheere Groot Schoneveld
Dagbesteding voor ouderen

3911 SG Achterberg
Info: 0317 - 6 18 18 0
grootschoneveld@kliksafe.nl
www.grootschoneveld.info

*Dagbesteding
In eigen sfeer*

Dorst
BEGRAFENISVERZORGING

Molenpad 4
4696 BP Stavenisse
Telefoon: 0166 - 69 74 38
Mobiel : 06 -10 64 28 07
www.dorstbegrafeniszorg.nl

Wij verzorgen alléén begrafenissen

Begrafenisonderneming
De Jongh

Voor een waardige en stijlvolle verzorging van begrafenissen.

Met aandacht voor uw persoonlijke wensen.

In alle rust, vertrouwelijk en met bescheidenheid.

Wij verzorgen alleen begrafenissen, door het gehele land, en zijn dag en nacht persoonlijk bereikbaar.

Hardinxveld-Giessendam	0184 - 611154
Waardenburg	0418 - 652039
Werkendam	0183 - 701017
Papendrecht	078 - 6412740

www.begrafenisondernemingdejongh.nl

Te huur vak.woning in **ZEELAND**.
Schoon-ruim-sfeervol.
Wk 27-32 bezet. Tel: 0113-302209
www.boerderijvakantiezeeland.nl

Tegels... als geen ander

Ook bij Kroon
TEGELOUTLET
veel keuze, vanaf
€ 3,95 / m²

Vloertegels en wandtegels
Meer dan duizend soorten
Vakkundig advies en gelegd
Vloerverwarming
Altijd scherpe prijzen

KROON
VLOEREN IN STEEN

Energieweg 8c, Meerkerk | tel. 0183-354225 | www.kroonvloereninsteen.nl

Fides
praktijk voor hulpverlening en diagnostiek

Een vertrouwd adres voor hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen vanuit een Bijbelse visie.

Wij bieden o.a. hulp bij:

- Opvoedingsvragen
- Relatie- of werkproblemen
- Sombereheid, angst, piekeren
- Psychische klachten
- Gezinsproblemen
- Identiteits- en andere vragen

U kunt bij ons ook terecht voor psychologisch onderzoek, indicatieaanvragen en onderzoek, begeleiding en training van mensen met een verstandelijke beperking.

Bel voor informatie of aanmelding
Tel. 0342 - 41 99 77
Van Breugelplantsoen 1
3771 VM Barneveld
www.fideshulpverlening.nl

Vakantie
Welkom op Grevelande.
Geniet van rust en ruimte,
op onze boerenlandcamping.
Vlakbij Grevelingenmeer en kerk.
20 km van Noordzeestranden.
luxe sanitair en kruidentuin.
gemeenschapsruimte.
www.grevelande.nl 0187-669317
Fam. Lies en Beijke v.d. Velde

TE KOOP: ivm uitzending naar buitenland. Woonhuis(hoek) ruim,
2 slaapkamers (kan 3)
zie funda.nl Keermuur 10 Houten.
Tel. 06-14559975

Ontdek **De NIEUWE Verrassing**
op Texel. Zoek en boek via
www.deverrassing.nl of
bel 0222 31 89 06. Introductie-
prijzen 2012 **vanaf 75 euro!**

De Saambinder
Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:
ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur: ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties **uiterlijk maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 0,95 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres

Noord-Amerika:

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

(Tele)communicatie Netwerken Beveiliging Audio

Lagarde

Voor een klinkend **resultaat!**

Dorpsstraat 102 • 3881 BE Putten • (0341) 37 57 57 • www.lagarde.nl

Te huur schone **vakantie woning** tot 10 pers. dichtbij bos en hei. Nu week 27 & 35 met 25% korting! tel. 0577-407319 www.veluws-vakantiehuis.nl

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper J. Kooijman
010-458 31 12 **0182-58 39 32**
Capelle a/d IJssel Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

ORGEL OF PIANO KOPEN?

Joh.deHeer
méér dan muziek, sinds 1898.

Leeghwaterstraat 101 Sliedrecht
facebook.com/johdeheer • www.johdeheer.nl

begrafenisverzorging

Den Hollander

Begravenissen in Den Haag, Westland, Gouda, Rotterdam, Vlaardingen en omstreken. Wij verzorgen alleen begravenissen.

Dag en nacht bereikbaar.

P.N. den Hollander
T. den Hollander
Tel. 010 - 4600509

www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

- businesskostuums
- ambtskleding
- trouwkostuums
- gelegenhedskleding
- rouwkleding
- koorkleding
- verhuur jacquets

nu tot **50%** korting!

Ook op de basiscollectie!

BOEDER
HERENMODE

Plein 1940 173 | Scherpenzeel Telefoon (033) 277 01 72
www.boederherenmode.nl

RST
Zorgverleners

Verpleging & Verzorging

“Fijn dat ik nog thuis kan blijven wonen”

Verpleging & Verzorging door medewerkers met een reformatische identiteit, dat is **een vertrouwd idee**.

Meer informatie? www.rstzorg.nl of bel 0342-42 23 24.

RST Zorgverleners biedt ook **kraamzorg** en **huishoudelijke hulp**

Luxe fotokaarten voor elke gelegenheid. Opbrengst voor de bouwkas van de Ger. Gem. te Rhenen. Scherpe prijs voor uw eigen vereniging of goede doel. Kijk en bestel op: www.scheurfotokaarten.nl

Begrafenisverzorging Kamsteeg

Waar ú ook woont, wij zijn dag en nacht bereikbaar
Wij verzorgen alleen begravenissen

0183 - 44 94 94

Hoofdgraaf 5 - 4281 NM Andel
www.begravenisverzorgingkamsteeg.nl

Werkendam: A.L. Bor, tel. 0183-512859
Bommelerwaard: D. Brugmans, tel. 06-22838436
Sliedrecht: R. Mauritz, tel. 0184-785978

Een respect- en stijlvolle uitvaart is onze zorg

Reformatische Psychologenpraktijk Nederland

Identiteitsbewust, Persoonlijk, Vertrouwend, Doelgericht

Wij bieden identiteit bewuste hulp aan **kinderen, jongeren** en **volwassenen** met o.a.:

- Relatieproblemen
- Opvoedingsvragen
- Gedragsproblemen
- Traumatische ervaring(en)
- Gezinsproblemen
- Persoonlijke problematiek (zoals Depressie, Angst, Identiteitsvragen)
- Arbeidsproblemen
- Autisme Spectrum Stoornis

Voor meer informatie of aanmelding:
078 - 69 32 808

Adres: Plantageweg 5, 2951 GN Alblasserdam
info@rpnederland.nl www.rpnederland.nl

PSYCHOLOGENPRAKTIJK BROUWER

BEHANDELING • BEGELEIDING
ONDERZOEK • ADVIES

Hulpverlening aan kinderen, jongeren en volwassenen

O.a.: ADHD • angst • burn-out • depressie • faalangst • fobie • gedragsproblemen • identiteitsproblemen • lichamelijke spanningsklachten • negatief zelfbeeld • onzekerheid • opvoedingsproblemen • paniek • piekeren • PDD-NOS • relatieproblemen • slaapproblemen • somberheid • spanning • stress • syndroom van Asperger.

RIDDERKERK
Verlengde Kerkweg 11

BARNEVELD
Wilhelminastraat 14

METEREN
(Geldermalsen)
Dorpsstraat 18

Informatie en aanmelding via:
Tel: 0180 - 42 69 55
E-mail: info@psychbrouwer.nl
Website: www.psychbrouwer.nl

Begrafenisverzorging Tollenaar

Wij verzorgen goed georganiseerde begravenissen met eerbied, meeleven, en... met oog voor detail.

De laatste wensen brochure “Bevel aan uw huis” is gratis verkrijgbaar.

John Tollenaar
Voltastraat 21, 4532 LG Terneuzen.
(Wij berekenen uiteraard geen km en tunnelkosten)

0115 61 25 54 of **06 18 14 80 08**

www.bvtollenaar.nl